

ZE KOLORE EZAUKETAN DOZU?

1.- Sarrera

Kolorea, besteak beste, fenomeno kulturala da eta geureak, euskal kulturak nola ulertu, nola hauteman duen ezagutzeko jakinminak bultzatu zuen lan hau. Alabaina, euskal ikuskera zehatzea gehiegi zelakoan (euskalkiak, azpiegitura, denbora, zer da euskal kultura?,...), adierazgarria zen herri batena aztertzea jarri nuen helburu.

Aramaiok, herri euskalduna (euskaldunen portzentaia Euskal Herri osoko altuenetarikoa da), oraindik ere linguistikoki gutxi 'kutsatuta' dagoena (behinik behin ohiko bizimoduari atxikituta jarraitzen dutenen artean), eboluzio demografikoko indizea beheruntz joan da azken ehun urteetan, baserrietan batik bat,... aukera paregabea eskeintzen zuen eta bertan, 1989.eko udan zaharrekin eta 1990.eko udaberrian gazteekin, burutu nuen ikerketa lana (*Kolorea herri euskaldun batean*, E.H.U. Argitarapen Zerbitzua, 1994).

Gizatalde guztietan azpimultzoak badira honako hau ez da salbuespena eta hurrengo lerroetan ikuskera bat eskaintzen da, bertakoa hobekien isladatzen dutenena, adineko baserritarrena alegia, kaletarrak nonbait, beste eragin batzuen pean baitaude.

Kolorea nola ulertzen duten eta horren inguruko oinarritzko puntu batzuk jorratuko ditut hasieran, zeintzuk kolore diren erabiltzen dituztenak azaltzeko gero. Zahar hauen emaitzak eta gazteenak oso ezberdinak direnez, gogoeta zenbait utziko dut bukaerarako.

2.- Kolorearen ulerkera

Lehenengo eta behin esan beharra dago ez duela gai honek interes handirik sortarazten, ez da garrantziko gauzatat jotzen. Naturan, ohiko bizimoduan momentu gutxitan da inportante eta koloreari buruz galdetuta aramaiotarrak kolore artifizialekin lotzen du: jantziek erakus ditzaketen kolore desberdinak edota inguruko gauzak, ate, lehio, horma,